

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2020.08.02-08.09.

Időjárás:

A múlt héten eleinte hűvös időjárás volt a megyében, 2-3 nap esett eső (10-15 mm). A hét második felétől erőteljes felmelegedés volt jellemző amely többnyire csapadégmentesen zajlott.

Az éjszakai hőmérsékletek továbbra is viszonylag alacsonyak voltak (az ilyenkor megszokotthoz viszonyítva), eleinte 10,7-12,0 majd 14,0-16,0 fok között alakult, a maximumok 16,1-30,3 fok közé emelkedtek (átlag: 13,8-21,7 fok). A levélnedvesség időtartam 3-13 óra között változott. A páratartalom magas volt, 85 % felett volt mindvégig.

GABONA-FÉLÉK, REPCE

Őszi árpa árvakelés: ~3 leveles állapot.

Repce árvakelés: kétleveles állapot.

Őszi árpa árvakelésén a **bolhák** gyenge mértékű kártétele látható. Megjelentek a növényeken a különböző **levélfoltosságok** is (pl. hálózatos levélfoltosság), fellépésük gyenge mértékű.

Az **árvakelésű repce** kelése, fejlődése folyamatos a hántott (és még hántatlan) tarlókon. A **bolhák** kártétele nem növekedett, gyenge mértékű maradt.

KUKORICA

Növényfenológia: ~szemfejlődés-korai tejesérés.

A **kukoricamoly** rajzása alacsony szintű a fénycsapdákban, 1-2 db imágó/csapda/hét mennyiséggel. A kártételek nem növekedtek.

A **kukoricabogár** imágóinak rajzása folyamatos, és tovább növekedett a monokultúrák táblákon. A kombinált csapdában (hímeket, nőtényeket vonzó) a 188-195 db imágó/csapda/hét volt. A bogarak párosodása, tojásrakása folyamatos.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: zöldérés vége-citromérés.

A napraforgó fejlődése, érése felgyorsult, szinte egyik napról a másikra kezdtek el sárgulni a tényérek.

Az **alternáriás foltosság** tünetei tovább fokozódtak a leveleken. Egy-egy táblán belül a növények ~40-70 %-a fertőzött közepes mértékben (3-4-es skála, 11-50 %). A betegség tünetei a száron és a tányér pikkelylevelein nem növekedtek jelentősen.

A **diaportés betegség** levéltünetei is súlyosbodtak. A közepes mértékű fertőzöttség főleg az alsó 8 levélen figyelhető meg a kezeletlen állományokban (3-4-es skálafokozaton (11-50 %). Megjelentek a betegség tünetei a száron is, egyelőre gyenge mértékben, vagyis szártörés még nem látható. (1-2 fotó)

1-2. fotó: Diaporthe betegség tünetei napraforgón (2020.08.08.)

A **szklerotíniás** fertőzések is emelkedtek egy-egy táblán belül. A szkleróciumok már szinte minden fertőzött növényen/növényben megtalálhatók, így a két betegség elkülönítése könnyebb és megbízhatóbb.

ALMA, KÖRTE, CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), DIO

Növényfenológia:

Alma, körte: színeződés

Cseresznye, meggy: betakarítás utáni állapot; szilva: érés

Almában a **varasodás** fertőzöttség nem változott a lombon és gyümölcsön sem. A fertőzöttség továbbra is gyenge-közepes mértékű (2-3-as skála, 6-25 %) a leveleken. A gyümölcsfertőzöttség észlelési szintű.

A **lisztharmat** fertőzöttség is hasonló a múlt hetihez, közepes, helyenként erős mértékű. Intenzíven védett ültetvényben legfeljebb gyenge mértékű a betegség fellépése.

Az **almamoly** rajzása folyamatos, stagnáló 10-13 db hím/csapda/3 nap mennyiséggel a csapdákbán. Védekezés indokolt.

Az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, de csökkenő, 17-31 hím/csapda/3 nap mennyiséggel. Védelem javasolt az érintett kertekben.

Almában a **levéltetvek** fertőzöttsége továbbra is észlelhető, ahol nem védekeztek, egy-egy hajtáson 3-4-es skálaértékű a fertőzöttség a hajtásvégeken. Védekezés javasolt.

Körtében a levéltetvek gyenge fertőzöttsége nem változott, 1 (2)-es skálafokozaton.

Szilvában a szilvamoly rajzása folyamatos, de stagnáló 13-15 db hím/csapda/3 nap mennyiséggel.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő, 40-46 db hím/csapda/3 nap mennyiséggel a feromon csapdákbán.

Dióban folyamatos és a fertőzött ültetvényekben tömeges a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása. A táplálék attraktáns csapdák fogása 190-440 db imágó/csapda/hét mennyiség között alakult (rovarölőszerrel kezelt ültetvényben). Az esős napokat követően valamelyest csökkent a legyek száma, de az érintett ültetvényekben ez minimális kártételi nyomás csökkenést jelent. A tojásrakás, lárvakelés és károsítás folyamatos. A termések hullása a fertőzött fákról fokozódott, az elfeketedett burokban megfigyelhetők a lárvák. (3. fotó)

3. fotó: Nyugati dióburok-fúrólégy lárvái a károsított dió burokban (2020.08.07.)

A kártevő mellett növekedett a **baktériumos és gombás** betegségek fellépése is. A fertőzöttség mértéke fajtánként eltérő, de érzékeny fajtában már jelentős a **baktériummal** fertőzött termések hullása. (4. fotó)

Gombás betegségek közül a **gnomóniás betegség** levéltünetei is erősödtek, helyenként intenzív a lomb sárgulása és megkezdődött a hullás is. A termésburkon minimális a fertőzöttség.

4. fotó: Elsősorban baktériumos fertőzés következtében elfeketedett dió termékek (csonthéj nem, vagy csak részlegesen alakult ki, a termékek könnyen átvághatók)

SZŐLŐ

Fenológia: korai fajták színeződése, érése.

Szőlőben a **peronoszpóra** fertőzöttség az esős napokkal növekedett. Elsősorban a hajtásvégi, fiatal levelek fertőződése figyelhető meg, a gomba folyamatos sporulációjával. (5. fotó) A meleg, párás időjárás kedvez a betegség terjedéséhez ezért a lombvédelemre érdemes még figyelmet fordítani.

5. fotó: Erősödő szőlőperonoszpóra fertőzés lombon

A **lisztharmat** fürtfertőzöttség már nem változott jelentősen, érzékeny fajtán közepes mértékű fertőzöttség is megfigyelhető (3-4-es skála, 11-50 %). A betegség tünetei növekedtek a leveleken, elsősorban érzékeny fajtán. A kazmotéciumok képződése a korábban fertőzött felületeken észlelhető, de azok többnyire még éretlenek (citromsárga színűek).

A színesedő-érő fürtökön megjelentek a **botrítisz** első tünetei. Általában észlelési szintű, vagy nagyon gyenge mértékű egy-egy fürt fertőzöttsége (1-2, esetleg néhány bogyó), de a vékony héjú, tömött fürtű fajtákon gyakori. A fürtöket tüzetesebben átvizsgálva az elszáradt virágszervek botrítisz fertőzöttsége (sporulálás) is megfigyelhető a záródott fürt belsejében, mely jelenleg is jelentős fertőzési forrásként szolgál. A betegség erősödésére kell számítani ezért a megelőző védelem nagyon fontos.

Az **amerikai szőlőkabóca** imágórajzása folyamatos, de továbbra is alacsony számú a fertőzött ültetvényekben.

Zalaszentlőrinc, 2020. augusztus 9.

Tühs Annamária
előrejelző